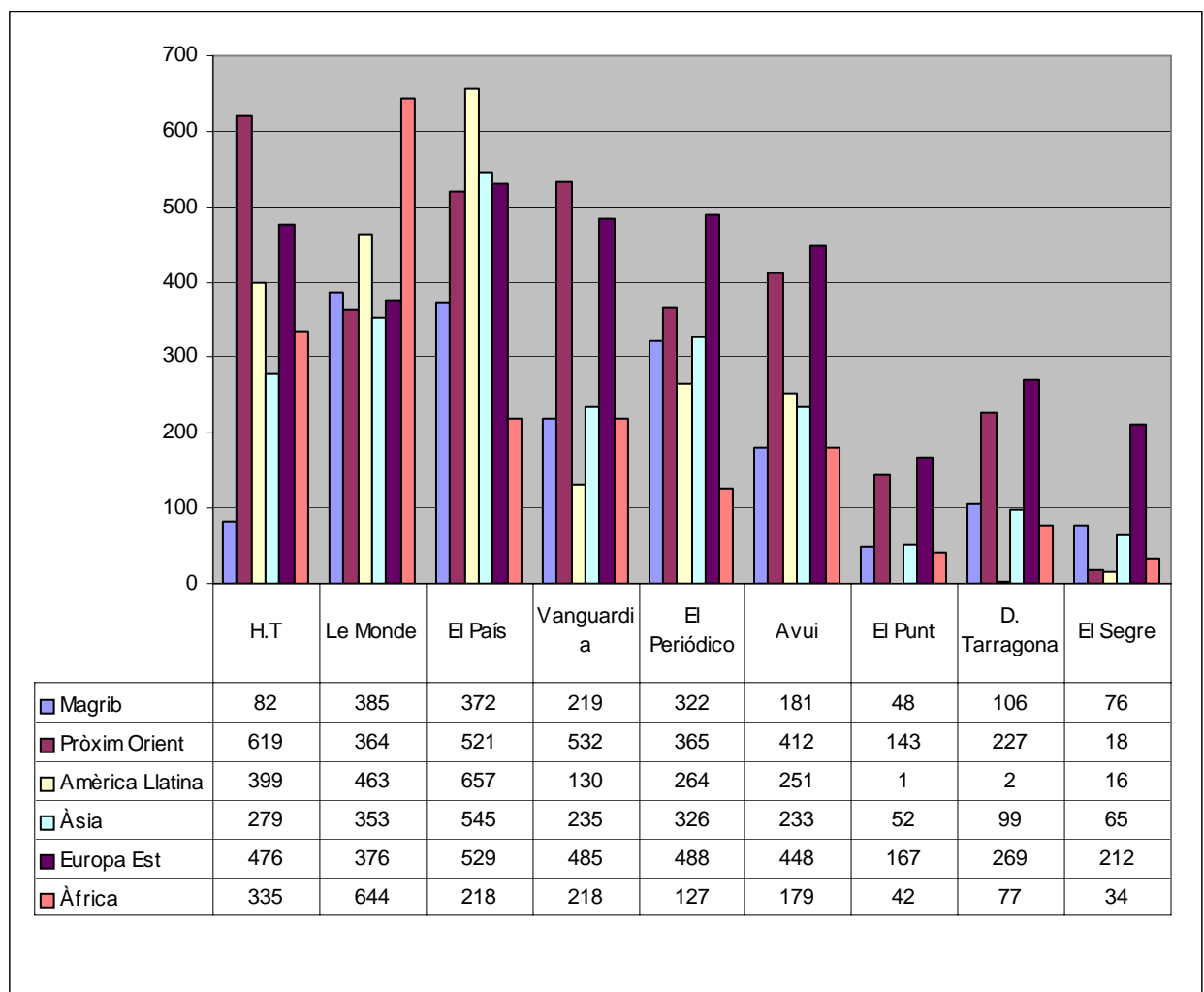

2.- ANÀLISI DE LES DADES.

José Manuel Jarque, Josep Àngel Guimerà i Jose Portero.

Hem vist en l'apartat anterior [Gràfica 1] de quina quantitat d'unitats textuais disposa la mostra per a cada àrea geogràfica. Veurem ara com es distribueix aquesta quantitat per diaris. És a dir, veurem, sense oblidar que es tracta d'una mostra –encara que exhaustiva-, un indicador de l'atenció que cada diari ha atorgat a cada àrea en el període de sis mesos estudiat [Gràfica 2]

Gràfica 2. Unitats textuais per diaris i àrees geogràfiques

2.1.- Les mesures de les unitats textuais

Una mica de tot, però 'breus' per l'Àfrica i prioritat per Dayton

Les quantitats d'unitats textuais que els diaris, en general, i cada diari, en particular, dediquen a cada àrea és un indicador que necessita ser matisat. En primer lloc, perquè disposem tan sols s'una mostra, encara que exhaustiva. I segon, no és el mateix que totes les peces periodístiques registrades [Gràfica 2] siguin breus o que siguin pàgines senceres. Cap dels dos extrems s'ha donat en la realitat, però sí que hi ha diferències notables entre àrees i entre diaris.

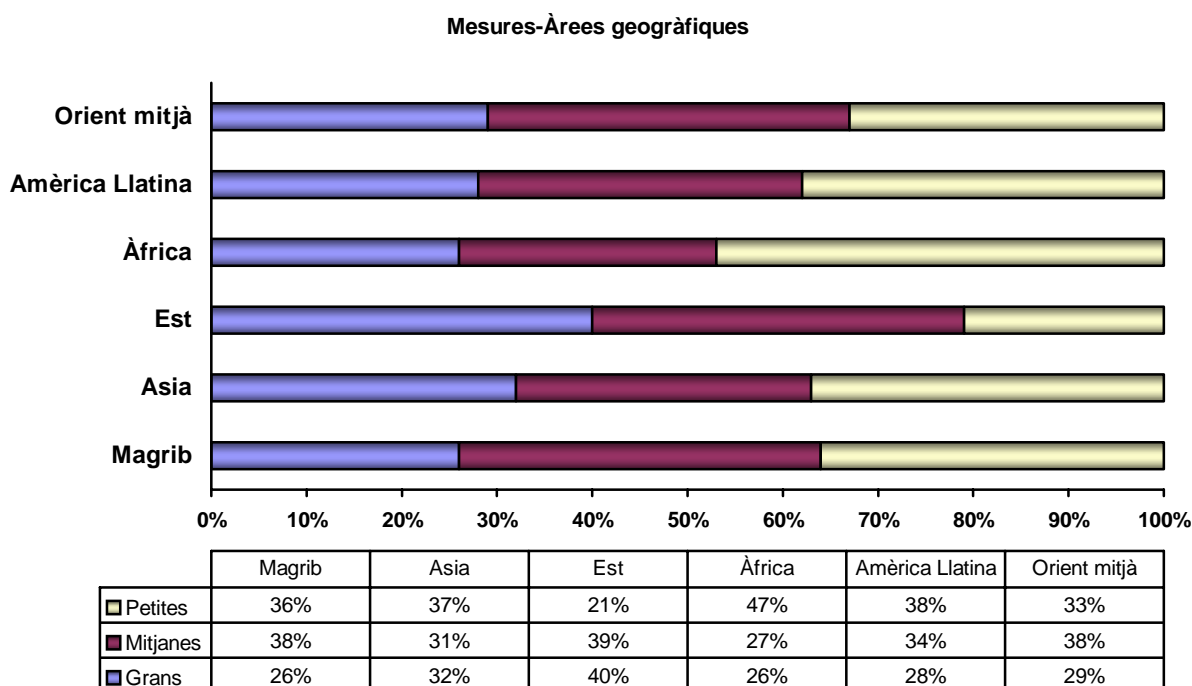
Per fer-nos-en una idea més acurada, doncs, primer, hem pres el conjunt dels diaris i hem agrupat les unitats de text en tres categories: grans, mitjanes i petites. Hem considerat unitats grans totes les peces que ocupen entre una pàgina sencera i dos terços de plana. Dins de la categoria 'mitjanes' hem inclòs les que ocupen entre menys de dos terços i una cinquena part de plana. I finalment, hem catalogat com a petites des de les que no arriben a una cinquena part de plana fins als breus.

De la classificació entre grans, petites i mitjanes, crida l'anteció [Gràfica 2.1] la poca importància que els diaris donen a l'Àfrica subsahariana, ja que quasi la meitat de les peces sobre aquesta àrea són breus.

En canvi, per l'Est europeu els diaris mostren més interès. El 40% de peces grans i el 39% d'unitats mitjanes mostren la importància que se li dona. A més, si fem una ullada a cronologia del període i als titulars dels diaris, veurem que l'aplicació dels acords de Pau de Dayton a Bòsnia són una bona explicació d'aquest alt índex.

Pel que fa a la resta d'àrees geogràfiques, les unitats de text mostren un cert equilibri de mesures. Cada categoria té un valor que es mou al voltant del 33%. Per tant, podem parlar d'un 'tractament estàndard' dels països de la perifèria, caracteritzat per una tendència dels diaris a presentar una quantitat similar de notícies grans, mitjanes i breus per a cada àrea. De tota manera, es pot observar que els valors que tenen tendència a superar clarament el 33% són els breus i les notícies mitjanes.

Gràfica 2.1 Mesures de les unitats de text per àrees geogràfiques (per al conjunt dels diaris)
[Les xifres corresponen al percentatge de peces petites, mitjanes o grans sobre el total d'unitats de text, tret dels editorials]

2.1. 1. Mesures segons els diaris per cada àreas geogràfica

Un diari pot dedicar centenars de peces a un àrea geogràfica, però això no vol dir que li atorgui molta importància, perquè podria ser que totes les unitats textuais fossin breus.

La proporció de peces grans, mitjanes o petites que cada diari dedica a cada àrea pot aportar un senyal més afinat de la importància que li atorga. Si per exemple un diari dedica molts breus, però molt poques peces mitjanes i grans, a una zona, llavors permet constatar que no publica gaire peces periodístiques de profunditat i per tant podem inferir que la informació que facilita no és de gaire qualitat.

Ara bé, que publiqui molts breus no vol dir que la informació sigui dolenta, perquè pot ser que també publiqui moltes peces grans o mitjanes. Per tant, si no perdem de vista les quantitats absolutes de la mostra que corresponen a cada diari per a cada una de les àrees i les combinem amb la proporció en què aquestes peces són petites, mitjanes o grans podem tenir una idea acurada de l'atenció que el diari para a la zona.

Mirem ara que passa àrea per àrea.

2.1.1.1. El Magrib per diaris

Els diaris petits passen de breus

El primer que cal destacar sobre les mesures de les unitats de text que informen del Magrib són les grans diferències entre els diaris.

Per una banda, tenim el cas de *Le Monde*, que presenta un 51% de peces petites [Gràfica 2.1.1.1][Taula 2.1.1.1 és la dels totals per al Magrib]. El percentatge del rotatiu francès és significatiu perquè és el segon valor més elevat de breus sobre el Magrib. És l'únic diari de prestigi internacional que presenta tants breus per informar sobre una àrea geogràfica. Però com que *Le Monde* és qui més unitats de text va publicar sobre el Magrib (385), no es pot afirmar que el rotatiu francès doni poca importància al nord d'Àfrica. El nombre de peces grans i mitjanes (un 49%) és de 189, la més elevada de tots els diaris estudiats. És evidentment una quantitat no menyspreable si es té en compte que el període estudiat és de 180 dies.

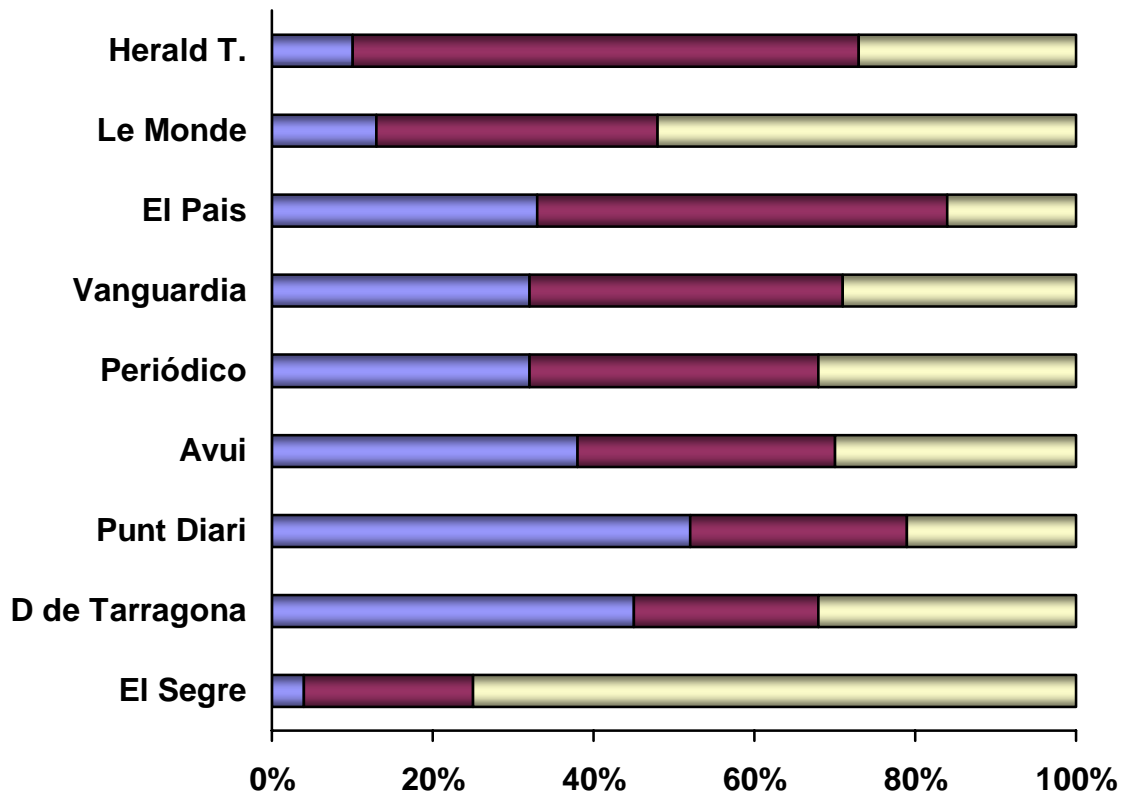
Taula 2.1.1.1 - Unitats de la mostra sobre Magrib

H.T	82
Le Monde	385
El País	372
Vanguardia	219
El Periódico	322
Avui	181
El Punt	48
D. Tarragona	106
El Segre	76

La sorpresa la donen *El Punt Diari* i *Diari de Tarragona*, que presenten tots dos els índex més elevats d'unitats de text grans de tots els diaris.

Gràfica 2.1.1.1

Magrib

	El Segre	D de Tarragona	Punt Diari	Avui	Vanguardia	El Pais	Le Monde	Herald T.
■ Petites	75%	32%	21%	30%	29%	16%	52%	27%
■ Mitjanes	21%	23%	27%	32%	39%	51%	35%	63%
■ Grans	4%	45%	52%	38%	32%	33%	13%	10%

2.1.1.2. L'Orient Mitjà per diaris

Impossible no parlar-ne

El conflicte Israel – Palestina i el concomitant procés de pau han convertit el Pròxim Orient en un focus informatiu destacat. Les 3201 notícies que van publicar sobre l'àrea els nou diaris durant els sis mesos ho demostra. Però, pel que fa a les mesures de les unitats de text, es posa de manifest una gran divergència entre els diaris.

La premsa comarcal destaca per ser el grup de diaris que més notícies breus publica sobre la zona. Pel que fa als rotatius d'abast català, tots tres es mantenen en el que hem anomenat tractament estàndard, és a dir, unitats grans, mitjanes i petites apareixen en quantitats molt similars.

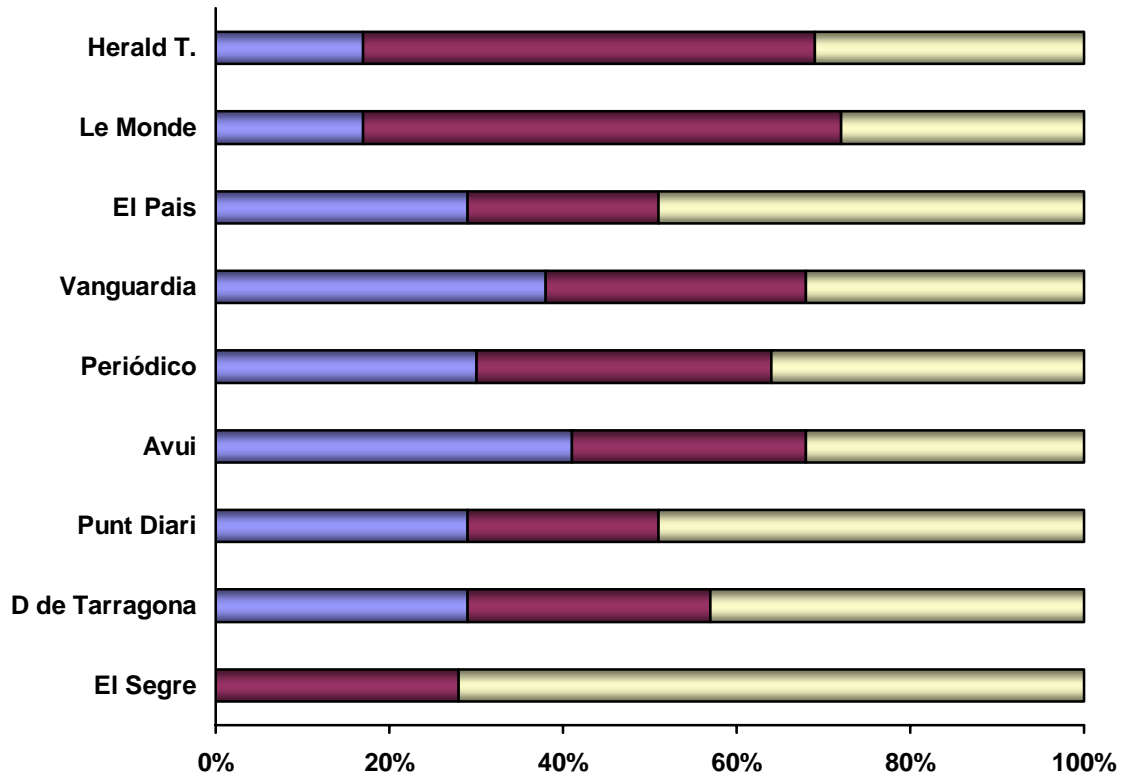
Entre els tres diaris amb més vocació internacional, *El País* destaca per ser qui més breus fa servir per informar sobre el Pròxim Orient [Vegis Gràfica 2.1.1.2], que podríem interpretar com a un intent de no deixar de donar res que passi a la zona, ja que també hi ha una quantitat respectable de peces grans i mitjanes [Vegis Taula 2.1.1.2]. El poc ús dels breus i la gran quantitat d'unitats de text mitjanes que utilitzen *Le Monde* i *Herald Tribune* posen de manifest que els més interessats en el Pròxim Orient són els dos diaris amb major voluntat de cobrir tot el món.

Taula 2.1.1.2. - Unitats de la mostra sobre Orient Mitjà

H.T.	619
Le Monde	364
El País	521
Vanguardia	532
El Periódico	365
Avui	412
El Punt	143
D. Tarragona	227
El Segre	18

Gràfica 2.1.1.2

Pròxim Orient

	El Segre	D de Tarragona	Punt Diari	Avui	Periódico	Vanguardia	El Pais	Le Monde	Herald T.
■ Petites	72%	43%	49%	32%	36%	32%	49%	28%	31%
■ Mitjanes	28%	28%	22%	27%	34%	30%	22%	55%	52%
■ Grans	0%	29%	29%	41%	30%	38%	29%	17%	17%

2.1.1.3. Àsia per diaris

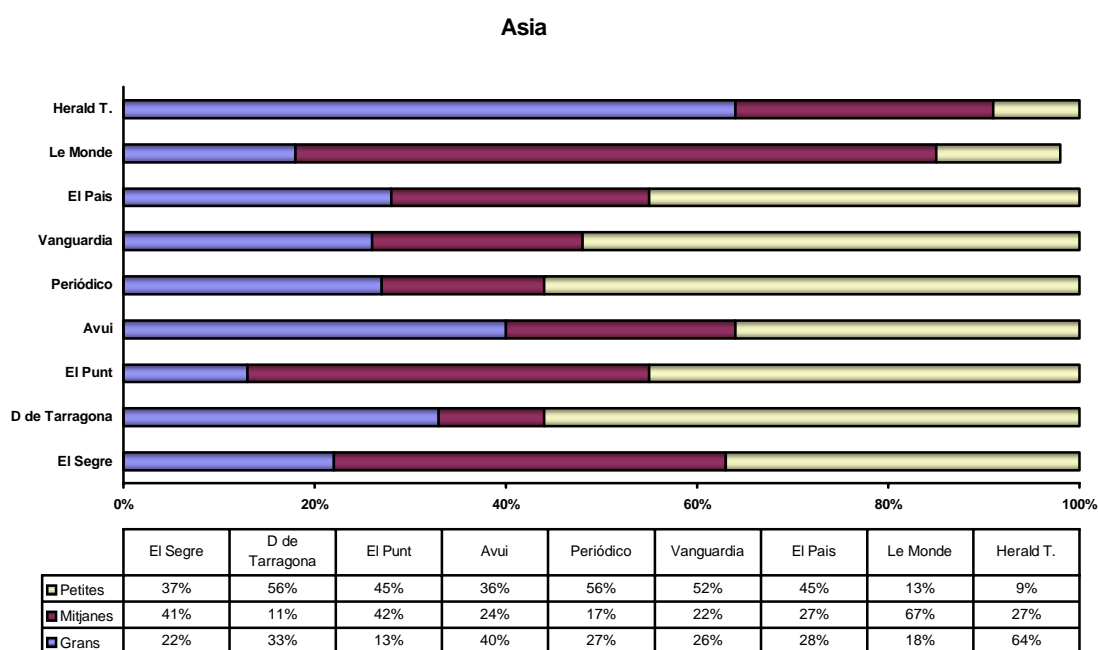
D'Àsia interessa l'economia

L'elevat percentatge de breus que presenten la majoria dels diaris posa de manifest que Àsia és una zona amb relativament poca importància per als rotatius estudiats. De tota manera, hi ha dues excepcions rellevants.

Per una banda, el 64% d'unitats grans que presenta el *Herald Tribune* és el valor més elevat d'unitats de text grans de tot l'estudi. [Gràfica 2.1.1.3] Cap altre diari dedica un percentatge similar de grans a cap altra àrea geogràfica.

La cobertura informativa del *Herald* s'explica, en part, pels interessos econòmics i polítics que tenen els Estats Units, sobretot a la Xina. La segona excepció és l'*Avui*. Amb un 40% de grans és el segon diari que més peçes de la categoria destina a Àsia. Indubtablement a aquesta àrea hi ha una considerable presència d'empreses catalanes i a més, es pot recordar que la Generalitat disposa d'una oficina dedicada a facilitar les inversions a la zona.

Gràfica 2.1.1.3

Taula 2.1.1.3 Unitats de la mostra sobre Àsia

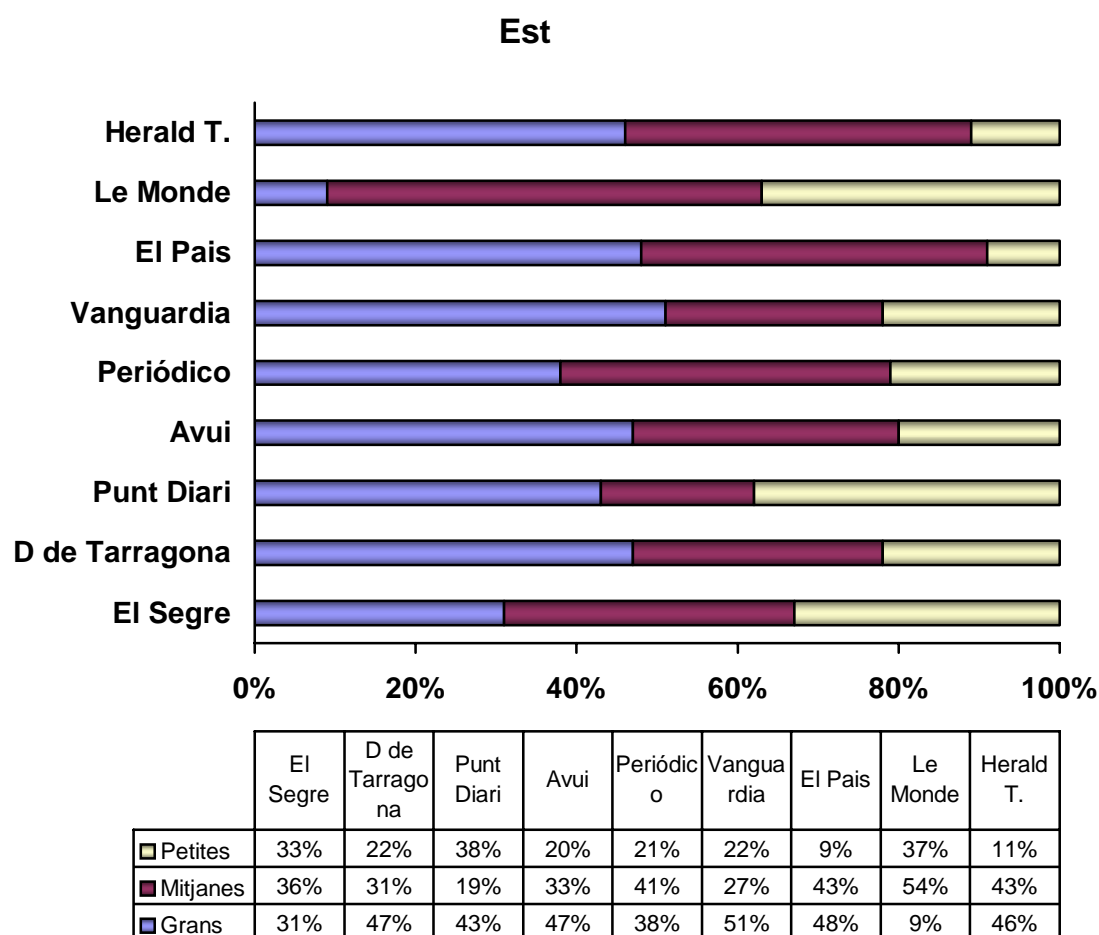
H.T.	279
Le Monde	353
El País	545
Vanguardia	235
El Periódico	326
Avui	233
El Punt	52
D. Tarragona	99
El Segre	65

2.1.1.4 L' Est europeu per diaris

Tothom es preocupa per l'Est europeu

Les 3448 unitats de text posen en evidència l'elevada importància que s'atorga a l'Est europeu. I ho confirma l'alt percentatge de peces grans. Tret de *Le Monde*, cap dels altres mitjans baixa del 31% de notícies grans. [Gràfica 2.1.1.4] En tot cas, cal tenir en consideració que el diari francès no utilitza imatges en les seves informacions interiors. Per tant, la quantitat de text d'una informació mitjana de *Le Monde* pot equivaler, per exemple, a una notícia gran d' *El Periódico*, un diari que utilitza grans fotografies. Per tant, el 54% de notícies mitjanes del rotatiu francès compensa sobradament el reduït 9% d'informacions grans.

Gràfica 2.1.1. 4

L'atenció que la premsa occidental dedica a l'Est europeu troba una fàcil explicació. Durant els sis mesos que va durar l'estudi, a Bòsnia s'estaven aplicant els acords de pau de Dayton. A més, durant l'època que es van recollir les dades, les exrepúbliques soviètiques estaven en plena efervescència

nacionalista i alguns països de l'exòrbita soviètica mostraven molt interès per ingressar a la Unió Europea i a l'OTAN.

Un exemple de la relació que hi pot haver entre els interessos d'un estat, un àrea geogràfica i l'espai que un diari dona a la zona el trobem en el *Herald Tribune*. Els percentatges que mostra el rotatiu nordamericà són fàcils d'explicar si tenim en consideració que EE.UU van ser un artífex essencial del pla de pacificació a Bòsnia i es mostra interessat en ampliar l'OTAN cap a l'Est

Taula 2.1.1.4 - Unitats de la mostra sobre l'Est Europeu

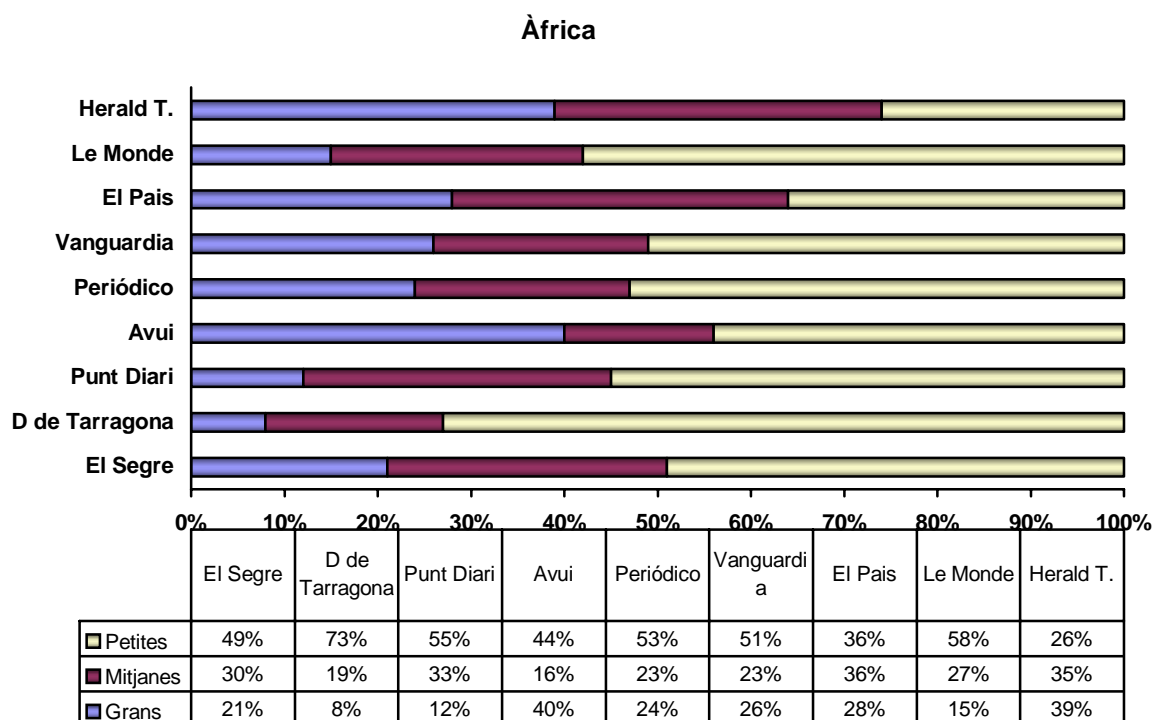
H.T.	476
Le Monde	376
El País	529
Vanguardia	485
El Periódico	488
Avui	448
El Punt	167
D.Tarragona	269
El Segre	212

2.1.1. 5 Àfrica per diaris

Degoteig africà, tret d'excepcions

Àfrica és el continent que menor interès desperta en els mitjans informatius occidentals. Ho demostra que hi hagi una menor quantitat d'informacions relatives a aquesta àrea i el fet que el 47% en siguin peces de format petit.

Gràfica 2.1.1.5.

El *Herald Tribune*, però se surt de la tònica general en presentar el menor percentatge de breus [Gràfica 2.1.1.5]. Com en el cas de l'Est europeu i Àsia, l'actitud del rotatiu americà es pot explicar per la presència d'interessos econòmics a certes zones del continent. Per exemple, els EE.UU són el principal inversor estranger a la República Sudafricana.

Taula 2.1.1.5 - Unitats textuales sobre l'Àfrica

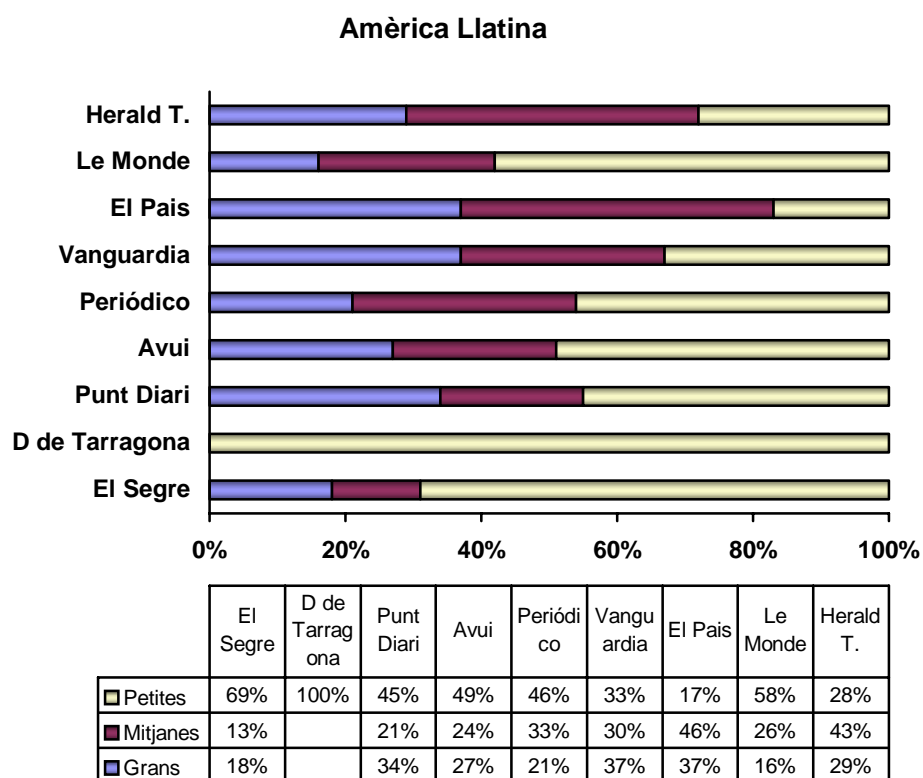
H.T.	335
Le Monde	644
El País	218
Vanguardia	218
El Periódico	127
Avui	179
El Punt	42
D. Tarragona	77
El Segre	34

De la resta de rotatius solament destaca *El País*, que s'aproxima a alló que anomenaven "tractament estàndard". Encara que els dos diaris destacats en aquesta anàlisi presenten una xifra de breus no massa elevada, les dades de la resta de diaris permet afirmar que la informació que es dona sobre Àfrica és un degoteig continu de petites notícies on només apareixen aspectes puntuals de la realitat africana. En aquest sentit, cal destacar que es difícil donar una imatge del continent aproximada a la real quan la tendència és informar mitjançant notícies breus que no situen el fet en el context en el qual es produeixen.

2.1.1.6. Amèrica Llatina per diaris

En el cas d'Amèrica Llatina hi ha una considerable disparitat de criteris entre els diferents diaris a l'hora de concedir espai. Hi destaca amb força *El País*, que a més de ser el diari que menys peces petites, també és un dels dos diaris que més unitats textuales grans ofereix sobre Amèrica Llatina. És evident que hi influeixen els lligams polítics, econòmics i culturals entre Espanya i els països latinoamericans.

Gràfica 2.1.1.6

Taula 2.1.1.6. Unitats de la mostra sobre Amèrica Llatina

H.T.	399
Le Monde	463
El País	657
Vanguardia	130
El Periódico	264
Avui	251
El Punt	54
D. Tarragona	2
El Segre	16

Una relació semblant hi ha en el cas del *Herald Tribune*. Amèrica Llatina sempre ha estat una peça important en la vida política dels EE.UU i aixó es nota a les pàgines del rotatiu estadunidenc. El *Herald* és el segon diari que menys breus publica i el tercer que més notícies grans destina a Llatinoamèrica

També cal destacar l'actitud del conjunt de la premsa catalana, que trenca la línia apuntada per *El País*. Tant els diaris comarcals com els d'abast nacional es caracteritzen per presentar una xifra elevada de breus. L'única excepció és *La Vanguardia*, que fa un tractament d'Amèrica Llatina molt aproximat a l'estàndard. La conclusió que se n'extreu és que aquesta no és una zona prioritària per als diaris que es fan a Catalunya.